

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Fornicatio

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

mora lu-
daorum.
Non tamē
vestibus
per se ordi-
natis ad
cultum sal-
sa secta.

admodum verbis, vel signis æquiuocis
possumus ad libitum vti vel pro princi-
pali significato, vel pro alio, etiam si ab
audiente aliter intelligatur, & hoc ad
occultandum secretum: Ita in casu no-
stro, par 3 tr 5. ref. 49. & iterum referen-
do in part. 7. resol. 33. Plus addit Sanchez
c. 4. num. 10. nimirum licere vti vesti-
bus, per se primo de puritate ad supersti-
tiosum cultum alicuius falsæ sectæ, nam
semper retinent communem aptitudi-
nem regendi corpus, ad quem finem po-
test quicumque illa usurpare, contem-
pta quacumque alia hominum institu-
tione, & deceptione. etiam si inde le-
quatur scandalum. Hæc opinio est pro-
babilis, sed contraria Suar. de fide d' sp. 14.
sect. 5. num. 12. probabilior ref. 49. cu. 8. Sed
plus & referendo postea in part. 5. tract.
7. ref. 34.

Sed an li-
ceat fingere
falsam sectam
utendo il-
lius carri-
monis cu-
curtis cau-
telis?
Lorca affir-
mar.

10 Nota hic ex Lorca in 2. q. 6. disp.
24. num. 4. licere etiam falsam Religio-
nem fingere utendo carimonis, quibus
illa vtitur in suo cultu, non quatenus ra-
libus, sed ob alium finem, & hanc cau-
sam etiam si fiat ad hoc, vt videntes
credant, illa usurpari, vt carimoniam il-
lius Religionis. Dummodo tales sunt, vt
ratio cultus ab ipsis separari possit. seculi
dd, vt absit scandalum: & terrore tali
vlu obscureretur confessio fidei debita.
Ratio autem est, quia hæc non est, nisi
simulatio, aut potius dissimulatio. Sed
an hæc opinio sit probabilis, alij iudi-
cent: nam illam nouissime impugnat
Coninch de fide d' sp. 14. dub. 3. num. 28. f
Et damnauit Sacra Congregatio S. Of-
f. iij. Et sanè scandalum in hoc casu ces-
sare non potest. * Licet tamen est in
exercitu, vel classe consueta Turcarum
vexilla erigere, etiam si esset signum Ma-
hometis. Ita Tannerus in 2. 1. quæst. 3. art.
2. disput. 1. quæst. 7. dub. 120. contra Azor.
tom. 1. lib. 8. c. 27. quæst. 6. part. 3. tr. 5. ref. 49.
& Notandum est etiam. Licetum etiam est
ex dictis, vt plurimū comedere cibos ve-
titos inter hæreticos, & infideli-
um ad euertendum graue dan nūm, dum-
modo absit scandalum & præcepti Ec-
clesiastici contemptus. Nam signum ci-
borum, licet aliquo pacto fideles distin-

Summa Diana.

guar ab infidelibus, non est tamen in-
stitutum ad falsæ fidei professionem. Ita
Sanchez cap. 4. num. 25. part. 5. tract. 7. ref.
35. Imò Duall. in 2. 2. de fide quæst. 3. art.
2. concl. 2. asserit Catholicos Angliæ res-
cendendo carnis in Quadragesima, & in
diebus Veneris, non peccare, quamuis
talitatis eius fuerit introductus in protesta-
tionem Evangelicæ libertatis. Cuius
rationes videbis apud ipsum. part. 5. tr.
7. ref. 33. in fine. Sed in nullo pacto ad-
mittendum est. An verò liceat ex gra-
ui magis idolum Ethnicis, & synagogam
Iudæis construere, agnum vendere, &c.
vide V. Peccato cooperari, à num. 7.

tanquã gra-
ue damnū.
Nisi alicu-
bi vsus ta-
liū ciborū
introduc-
tus in prote-
stationem
hæresis, vs
in Angliæ.

FILIVS.

1 Filius plebei adoptatus à viro no-
bili non gaudet nobilitate, sicut
qui à patre nobili, & matre ignobili na-
tus est. Diana part. 9. tract. 7. ref. 83.
2 Filius Ciuis natus antequam pater
in numero Ciuium sit adscriptus, gaudet
parris priuilegio. p. 8. tr. 7. ref. 39.
3 Filius non obligatur in conscientia
soluere pecuniam mutuo acceptam à
patre. Valerius, etiam si mutuum sit ver-
sum in vtilitatem pupilli. Escobar, part.
8. tract. 7. ref. 7. part. 9. tr. 9. resol. 13.
4 Filius pauper habens patrem, &
filium diuites debet à filio petere alime-
ta, & non à patre: Sicut habens patrem,
& filium pauperes in extrema necessi-
tate potius patri, quam filio tenetur
subuenire. Machad & alij par. 10. tract.
13. resol. 3.

Filius gau-
det priuile-
gio patris.
Secus de
plebeio ad-
optatus.
Non tene-
tur soluere
mutuum à
patre ac-
ceptum.
Filius pau-
per debet
petere ali-
menta à filio
diuite, &
non à patre.

FORNICATIO.

1 * FORNICATIO est species lu-
xuriae, & definitur potest. Con-
cubitus hominis soliti cum muliere sol-
licita. Est peccatum mortale. At enim
Apostolus ad Ephes. 5. Omnis fornicator
non habet hereditatem in Regno Christi.
Dati tamen potest de ea ignorantia in-
uincibi-

Fornicatio
quid?
An sit mor-
tale?

Bbb

uincibi-

vincibilis, quæ excuset à mortali: Ita Tannerus in 1. 2. disputat. 4. quest. 9. dub. 1. num. 14. part. 4. tractat. 2. resolut. 35. An sit peccatum, optare, ut fornicatio esset licita, dictum verb. *Desiderium prauum.*

Et an igno-
rancia à pec-
cato mor-
tali excu-
sare possit?
 An mulier

2. Cæterum fornicationem vi patl, repugnando vi, conatu, clamoribus, & cum animo non consentiendi, non est mortale. Ita Tannerus disput. 2. quest. 1. dub. 4. num. 36 & alij. Et quamuis mulier fornicationi violentæ cooperari non possit ex quouis periculo, tamen ad vitam, mortem, infamiam, &c. potest externam corruptionem pati, non consentiendo, & merè passivè se habendo, quâ dum non vult consentire, & facit quod potest, non tenetur mori, dehonoriari, &c. Præceptum enim resistendi est positivum quod non obligat in omni euentu, sed iuxta mensuram rationis, & quando non adest tantum periculum. Ita Molfesius tom. 1. tract. 8. cap. 2. num. 38. Quæ doctrina procedit contra Salas in part. 2. tom. 1. tractat. 3. disputat. 3. sect. 1. num. 31. Quando non adest periculum consensus: nam cum tali periculo nullo pacto licet; exponere enim se periculo consentiendi est in se in se malum, præcepto negativo prohibitum, quod obligat in omni euentu, & cum quouis incommodo. part. 3. tractat. 6. resolutione 31. Et in Addis. secundò, resolutione 27.

Et an for-
nicatio in-
ter Religio-
fos sit cõtra
bonum cõ-
mune?
 3. Peccatum fornicationis inter Religiosos est contra bonum commune, si læpius fiat, ita Miranda tom. 1. quest. 11. art. 2. conclus. 1. Idem docet de crime nefando Pitigianus cap. 11. Addis. lit. A. Valerius verò verb. *Inquisitio diff. 1. num. 6.* tunc hæc peccata esse contra bonum publicum, inquit, quando timeri potest publicatio, secus si fiant cum tali persona, & modo, ut verisimiliter credantur nunquam detegenda fore. Aduerte verò, quod quamuis hæc peccata sint contra bonum publicum, debent nihilominus fraternè corrigi, si speratur fru-

ctus, quod etiam in casu hæresis, & sollicitationis docent multi Doctores. part. 3. tractat. 2. resolutione 69. Et part. 7. tractat. 3. resolutione 62.

4. Fornicatio est per se mala, neque vllò vnquam casu posse esse licitam, sic etiam de pollutione dicendum est, & si licet desiderare ob sanitatem, non licet eam procurare. Vasquez part. 9. tractat. 9. resolut. 59. Nec de ea datur, ignorantia inuincibilis apud Christianos §. Nota tamen.

F V R T V M.

1. * FURTUM est iniusta ablatio rei Furtum est alienæ inuito domino. Est ex prohibitum suo genere peccatum mortale, & prohibetur in septimo legis præcepto, Non furaberis. Et quidem furtum propriè dicitur, quando res aliena sumitur, domino ignorante. Quando verò accedit violentia, dicitur rapina. †

2. Porro hoc præceptum de non furando, ait Albertinus Rubric. de har. in 6. prohibet quasi 8. num. 9. & cum eo multi viri docti, non habere locum in Christianis insipientibus res ab infidelibus cõsensu Principum. Itaque captiui, iniuste ab infidelibus detenti, possunt à dominis particularibus absque iniustitia furari, quantum sufficit ad congruam compensationem pro iniuria captiuitatis, mercede seruitutis, cessante damno emergente in suis negotiationibus, & bonis ob absentiam à patria, etiam pro sufficientia redemptionis, tã à dominis suis, quã ab alijs, eiusdem Republicæ, siue Iudæis, siue Turcis. Ita aliqui Theologi in Congregatione de Propaganda Eide apud Peyrinum priu. Minim. tom. 3. tract. 4. num. 29. Immo probabilis est opinio Lublini quod Turcarum mancipia possint subripere quæcunque voluerint, ex tacito sui Principis consensu. Quod quamuis doceat de mancipiis quia Christiani manentes in terris Turcarum, ut plurimum sunt mancipia, extendendum tamen est cum Molina, de iust. tom. 1. tractat.